

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 5.7.2021
COM(2021) 356 final

2021/0176 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 wat betreft beperkingen op de toegang tot de wateren van de Unie

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Krachtens artikel 5, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1380/2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid¹ mag voor de twaalfzeemijlszone van de lidstaten (de territoriale wateren) worden afgeweken van de in artikel 5, lid 1, van die verordening vastgestelde algemene regel dat de vissersvaartuigen van de Unie gelijke toegang tot de wateren en de visbestanden van de Unie hebben. Op grond van die afwijking mogen de lidstaten de visserij in de twaalfzeemijlszone beperken tot bepaalde vaartuigen. De beperkingen die de lidstaten op grond van die afwijking hebben ingesteld, hebben de visserijdruk in de biologisch meest kwetsbare gebieden doen afnemen en hebben bijgedragen tot het creëren van economische stabiliteit voor kleinschalige kustactiviteiten.

Artikel 5, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1380/2013 voorziet in een soortgelijke afwijking voor de wateren tot honderd zeemijl vanaf de basislijnen van de ultraperifere gebieden van de Unie als genoemd in artikel 349, eerste alinea, van het Verdrag. Op grond van die afwijking mogen de betrokken lidstaten de visserij beperken tot de vaartuigen die in de havens van die gebieden zijn geregistreerd.

De afwijkingen gelden tot en met 31 december 2022 en het voorstel heeft tot doel te voorkomen dat de specifieke toegangsregeling van artikel 5, leden 2 en 3, van de verordening wordt stopgezet. Het stelt een wijziging van de desbetreffende bepalingen van de verordening voor om de periode waarin de lidstaten de toegang tot hun wateren krachtens deze bepalingen kunnen beperken, te verlengen.

De doelstellingen van de specifieke regeling zijn nog net zo gerechtvaardigd als in de voorgaande decennia. Dit is het gevolg van de huidige staat van instandhouding van vele bestanden, de nog altijd kwetsbare aard van de kustwateren wat de instandhouding betreft, en de voortdurende problemen in de kustgebieden die sterk van de visserij afhankelijk zijn en waarschijnlijk geen andere economische bedrijvigheid kunnen aantrekken. Mocht de huidige regeling worden gewijzigd, dan is het risico groot dat het evenwicht dat sinds de invoering van deze bijzondere regeling tot stand is gekomen, wordt verstoord.

Het voorstel beoogt dan ook de geldigheidsduur van de huidige afwijkingen met nog eens tien jaar te verlengen.

Voorts wordt een wijziging voorgesteld van bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1380/2013. In bijlage I zijn voor elke lidstaat de geografische gebieden binnen de kustwateren van andere lidstaten vastgesteld waar de betrokken lidstaat visserijactiviteiten mag uitoefenen, en de soorten waarop hij daar mag vissen. Met deze wijziging wordt rekening gehouden met het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie en met een gezamenlijke mededeling van Italië en Griekenland aan de Commissie van 9 juni 2020 betreffende de toegang van de Italiaanse vissersvaartuigen tot de Griekse territoriale wateren, als weerspiegeld in de bilaterale overeenkomst tussen de betrokken lidstaten. Tot slot moeten, na het arrest in zaak C-457/18², de voetnoten die verwijzen naar de arbitrageovereenkomst tussen

¹ PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22.

² Arrest van 31 januari 2020, Republiek Slovenië/Republiek Kroatië, C-457/18, EU:C:2020:65, punten 102 tot en met 104.

Slovenië en Kroatië die op 4 november 2009 in Stockholm werd ondertekend, uit bijlage I worden geschrapt omdat de EU niet bevoegd is voor grenskwesties.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

De rechtsgrondslag van dit voorstel is artikel 43, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Overeenkomstig artikel 3, lid 1, punt d), VWEU is de EU exclusief bevoegd voor de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GLB). Het voorstel valt onder deze exclusieve bevoegdheid en daarom is het subsidiariteitsbeginsel niet van toepassing. Aangezien het voorstel in de eerste plaats betrekking heeft op een in de tijd beperkte verlenging van de geldigheidsduur van een maatregel die reeds in Verordening (EU) nr. 1380/2013 is vastgesteld, zijn er geen problemen wat het evenredigheidsbeginsel betreft.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

• Bijeenbrengen en gebruik van expertise

In de tweede helft van 2020 werd de lidstaten verzocht informatie te verstrekken over de beperkingen die zij op grond van artikel 5, leden 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 1380/2013 toepassen. In de bijdragen die 16 lidstaten hebben ingediend, werd bevestigd dat de huidige afwijkingsregeling ongewijzigd moet worden voortgezet. De enige uitzondering was een door Italië en Griekenland gevraagde wijziging van bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1380/2013 om rekening te houden met de toegang tot de Griekse territoriale wateren in de Egeïsche, de Ionische en de Libische Zee.

In december 2020 heeft het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV) een verslag uitgebracht over de sociale dimensie van het GVB³. In dat verslag werd onder meer de vraag gesteld of de beperkingen die de lidstaten op grond van artikel 5, lid 2, van de verordening hebben ingesteld, hebben kunnen bijdragen tot de instandhouding van de traditionele visserijactiviteiten van de kustvloten en zo tot het behoud van de sociale en economische infrastructuur van deze gebieden.

Het WTECV merkte op dat het niet mogelijk was de bijdrage van deze beperkingen te beoordelen, aangezien verdere analyse vereist is en vele andere bijdragende factoren in aanmerking moeten worden genomen. Toch concludeerden de deskundigen dat geen enkele lidstaat melding heeft gemaakt van conflicten met betrekking tot artikel 5, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1380/2013. Het WTECV constateerde dat die regel, die sinds het begin van de jaren 1970 van toepassing is en die in de eerste basisverordening van het GVB in 1982 was opgenomen en sindsdien in elke herziening van de basisverordening inzake het GVB (1992, 2002 en 2013), goed aanvaard is en conflicten tussen de lidstaten voorkomt.

³ <https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/2672864/STECF+20-14+-+Social+dimension+CFP.pdf/a68c6c42-6b64-41fc-b5a0-b724c71aa78e>

- **Effectbeoordeling**

Zoals aangegeven in de routekaart voor dit initiatief⁴, verlengt het voorstel de looptijd van de huidige regeling, zoals in 2012 is gebeurd met een wijziging van de vorige GVB-verordening⁵. De wijzigingen van bijlage I geven uitsluitend recente ontwikkelingen op het gebied van het beheer van de territoriale wateren weer. Daarom was er geen effectbeoordeling nodig.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Aan de voorgestelde maatregel zijn geen extra uitgaven voor de Unie verbonden.

2021/0176 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 wat betreft beperkingen op de toegang tot de wateren van de Unie

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁶,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Alle vissersvaartuigen van de Unie hebben, met inachtneming van de voorschriften van het gemeenschappelijk visserijbeleid, gelijke toegang tot de wateren en de visbestanden van de Unie.
- (2) Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁷ voorziet in afwijkingen van de regel inzake gelijke toegang in de onderstaande omstandigheden.

⁴ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12533-Extension-of-the-access-to-waters-regime-under-the-Common-Fisheries-Policy>

⁵ Verordening (EU) nr. 1152/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2371/2002 van de Raad inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

⁶ PB C van , blz. .

⁷ Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG)

- (3) In de wateren tot twaalf zeemijl vanaf hun basislijnen mogen de lidstaten de visserij beperken tot de vissersvaartuigen die van oudsher in die wateren vissen vanuit havens aan de aangrenzende kust.
- (4) Voorts mogen de lidstaten de toegang tot de wateren tot honderd zeemijl vanaf de basislijnen van de in artikel 349, eerste alinea, van het Verdrag genoemde ultraperifere gebieden van de Unie beperken tot de vissersvaartuigen die in de havens van die gebieden zijn geregistreerd.
- (5) De bestaande voorschriften tot beperking van de toegang tot de visbestanden in de twaalfzeemijlszone van de lidstaten zijn de instandhouding ten goede gekomen door de visserijinspanning in de kwetsbaarste delen van de Uniewateren aan banden te leggen. Die voorschriften hebben ook gezorgd voor het voortbestaan van traditionele visserijactiviteiten die van cruciaal belang zijn voor de sociale en economische ontwikkeling van bepaalde kustgemeenschappen.
- (6) De bestaande beperkingen op de toegang tot de mariene biologische rijkdommen rond de in artikel 349, eerste alinea, van het Verdrag genoemde ultraperifere gebieden van de Unie hebben, gezien de structurele, sociale en economische situatie van die gebieden, bijgedragen tot de instandhouding van hun lokale economie.
- (7) De bestaande afwijkingen met betrekking tot de beperkingen op de toegang tot de wateren van de Unie lopen af op 31 december 2022. Die afwijkingen moeten evenwel met nog eens tien jaar worden verlengd om de continuïteit van de huidige beschermingsmaatregelen te waarborgen en te voorkomen dat het evenwicht dat sinds de invoering van deze bijzondere regeling tot stand is gekomen, wordt verstoord.
- (8) Bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1380/2013 moet worden gewijzigd naar aanleiding van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en naar aanleiding van een gezamenlijk verzoek van Italië en Griekenland betreffende de toegang van Italiaanse vaartuigen tot de Ionische, de Egeïsche en de Libische Zee.
- (9) Verordening (EU) nr. 1380/2013 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,
HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) nr. 1380/2013 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) In artikel 5, leden 2, 3 en 4, wordt “31 december 2022” vervangen door “31 december 2032”.
- (2) Bijlage I wordt vervangen door de tekst die is opgenomen in de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de zevende dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22).

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat met ingang van 1 januari 2023.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter